Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 502
van **MAAIKE DE RUDDER**
datum: 18 maart 2021

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Obesitas - Sensibilisering

Vooral mensen tussen 41 en 65 jaar werden de voorbije twee maanden door huisartsen gediagnosticeerd met obesitas. Dat hoeft niet te verwonderen. Het zijn de donkere maanden van het jaar en mensen zoeken al snel hun toevlucht tot eten om zich beter te voelen. Comfort food. Dat naast het feit dat mensen in de herfst en winter minder bewegen, zorgt voor extra kilo's, die tot obesitas kunnen leiden.

Naast deze vaststelling is het vooral van belang hoe we hiermee omgaan. Het Vlaams Instituut Gezond Leven heeft al jaren aandacht voor deze problematiek. Van belang is om niet alleen gezonder te eten, maar ook meer te bewegen. Vandaar dat er zowel een voedingsdriehoek als een bewegingsdriehoek op hun website prijkt.

De vraag is hoe we deze boodschap tot bij de mensen kunnen krijgen om hen te motiveren. 'Bewegen op verwijzing' is daarbij een heel goed initiatief: op basis van een doorverwijzing door de huisarts kan een bewegingscoach aan de slag gaan. Nu is het echter tijdelijk opgeschort en kan men zonder doorverwijzing van een huisarts contact opnemen met een bewegingscoach.

1. Wat is de conclusie van de minister op basis van deze recente cijfers?
2. Hoe kan de bevolking gesensibiliseerd en gemotiveerd worden om het probleem van de extra kilo's aan te pakken?

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 502 van 18 maart 2021
van **MAAIKE DE RUDDER**

---

1. We beamen dat obesitas een groeiende epidemie is die helaas zijn oorsprong kent lang voor er van COVID sprake was. Het is net door de coronacrisis en de onzekere situatie dat het belang van een gezonde leefstijl en de preventie van obesitas vaak onder de aandacht wordt gebracht door huisartsen en media.

   Maar ook zonder Corona is de impact van overgewicht op de zorg en volksgezondheid groot. Wie overgewicht heeft of kampt met obesitas, loopt o.a. risico op diabetes type 2, hart- en vaatziekten en bepaalde kankers. Volgens de gezondheidsenquête van 2018 heeft de helft van de bevolking te kampen met overgewicht en bij 14% is dat zwaar overgewicht.

   Inzake **preventie** kiest Vlaanderen voor een duurzame aanpak door via de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' een gezonde leefstijl te bevorderen bij alle burgers in meerdere settings (burger, gezin, vrije tijd, werk, onderwijs, lokale buurten, zorg en welzijnsvoorzieningen en lokaal bestuur). In een gezonde leefstijl vormen o.a. evenwichtig eetgedrag, fysieke activiteit en een gezond zelf- en lichaamsbeeld belangrijke basisingrediënten.

   Voor het voorkomen, beperken of omkeren van overgewicht, obesitas en andere leefstijlgerelateerde ziekten passen we hierbij een **verzameling aan maatregelen** toe die we verder zullen toelichten in onderstaand antwoord.

2. Gezondheid is afhankelijk van vele factoren waarvan gewicht er één is. Gewicht en gezondheid zijn daarom geen synoniem van elkaar. We willen dit probleem dan ook doordacht aanpakken en aanzetten tot diëten is hierbij niet de oplossing als we streven naar **duurzame preventie van obesitas**.

   Sensibilisering en motivering van personen met overgewicht om de extra kilo's aan te pakken, gaat niet over bewustmaken van de gevolgen en risico's van overgewicht. Het gaat over het faciliteren van **gedragsverandering** (individueel en maatschappelijk), en het corrigeren van heel wat misverstanden. Voor die gedragsverandering hebben we samenwerking nodig over de beleidsdomeinen en thema's heen.

   Om meer inzicht te krijgen in de verschillende determinanten die gezond gedrag in de hand werken, kan er gebruik worden gemaakt van het gedragswiel, ontwikkeld door de partnerorganisatie Gezond Leven.

   Binnen de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' en het bijhorende strategisch plan wordt ingezet op een **mix aan maatregelen in de verschillende settings** waar Vlamingen zich bevinden (thuis, in de kinderopvang, school, de sportclub, het werk, de publieke ruimte, …).

   Via de voedings- bewegings- en geluksdriehoek, methodieken en projecten, campagnes, brochures, vormingen etc. wordt ingezet op het **informeren en bewust maken** en worden deze gezondheidskaders versterkt. Veel van deze acties zitten vervat in de beheersovereenkomst 'Gezonde voeding, voldoende bewegen, beperken van sedentair gedrag en ondervoeding van ouderen' die is afgesloten met de

partnerorganisatie **Gezond Leven** (2021-2025) en waarvoor ik jaarlijks 1.760.000 euro uittrek.

Ook in de zorg wordt deze focus doorgetrokken: leefgedrag wordt bevraagd als basis van gezondheid, en een concrete leefstijlaanpak wordt geprioriteerd. Daartoe krijgt de brede eerste lijn alsook de huisartspraktijken nieuwe materialen en training voor vroegtijdige detectie en inschatting van overgewicht, en opstart van een laagdrempelige leefstijlaanpak bij ontregeld eet- en beweeggedrag, lichaamsontevredenheid, en emotieregulatieproblemen. Voor kinderen en jongeren met obesitas met sterkere gezondheidsimpact wordt het zorgaanbod uitgebreid: Door **vzw Eetexpert** worden er in 2021 nieuwe werkmaterialen uitgewerkt voor pediaters en gespecialiseerde diëtisten. Via verwijshulp wordt iedereen met zorgnoden naar passende zorg toegeleid.

Verder zetten we ons sinds begin dit jaar ook in op een gezonde en duurzame voedingsomgeving. Het project dat wordt uitgevoerd door **Sciensano** onderzoekt de factoren die het eetgedrag beïnvloeden gelinkt aan de voedselomgeving en zal inspelen op toekomstige acties die we hiervoor moeten ondernemen om gezonde voeding toegankelijk(er) te maken. De projectsubsidie van de Vlaamse overheid bedraagt 248.600 euro en loopt over een periode van drie jaar.

Via een doorgedreven focusverschuiving naar een gezonde leefstijl en omgeving willen we onze bijdrage leveren tot duurzame gezondheidswinst voor alle Vlamingen.